Lietas arhīva Nr. K30-1997-21/38
ECLI:LV:RVPT:2021:1014.11087040521.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2021.gada 14.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa,
tiesnese Linda Dīzenberga,

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas koda /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ un /pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā.

Pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 2021.gada 28.maija plkst.08.23, /pers. A/ kopā ar /pers. B/ vienojās izdarīt kafijas paciņu zādzību veikalā */Nosaukums/,* kas atrodas /adrese/.

Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, darbojoties saskaņoti vienota mērķa sasniegšanai, 2021.gada 28.maijā ap plkst.08.23, veikalā /Nosaukums/, kas atrodas /adrese/, ienāca /pers. A/ un /pers. B/ un katrs paņēma veikala iepirkuma grozu. Turpmāk /pers. A/ piegāja pie preču plaukta un no tā paņēma SIA "/Nosaukums/" piederošās trīs paciņas kafiju *Lavazza* 32,31 *euro* vērtībā (vienas kafijas paciņas vērtība 10,77 *euro*) un ielika tās iepirkuma grozā. Pēc kā pie preču plaukta pienāca /pers. B/ un no tā paņēma SIA "/Nosaukums C/" piederošās divas paciņas kafiju *Lavazza* 21,54 *euro* vērtībā (vienas kafijas paciņas vērtība 10,77 *euro*) un ielika tās iepirkuma grozā. Turpinot savas noziedzīgās darbības, kas vērstas uz mantas zādzību, /pers. A/ un /pers. B/ paņemtās kafijas paciņas ielika /pers. B/ mugursomā. Pēc kā /pers. A/ un /pers. B/, neuzrādot paņemtās preces un nesamaksājot par tām kasē, izgāja no veikala, lai ar nolaupīto mantu rīkotos pēc saviem ieskatiem.

Tādā veidā /pers. A/ un /pers. B/ personu grupā nozaga SIA "/Nosaukums/" piederošu kustamu mantu 53,85 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. B/ un /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

/pers. B/ izdarīja zādzību nelielā apmērā.

2021.gada 30.maijā ap plkst. 09.10, atrodoties SIA "/Nosaukums/" (reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/) veikalā */nosaukums/* /adrese/, mantkārīgu motīvu vadīts, nolūkā izdarīt svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, uzskatot, ka viņa pretlikumīgās darbības neviens nenovēro, /pers. B/ no tirdzniecības plauktiem paņēma divas alu pudeles *Aldara Pilzenes* 1,58 *euro* vērtībā (vienas alus pudeles tilpums 0,5 litri, vērtība 0,79 *euro*), divus pistācijas *Arimex* iepakojumus 39,98 *euro* vērtībā (viena iepakojuma svars 1 kilograms, vērtība 19,99 *euro*) un ielika minētās preces savā mugursomā. Pēc kā /pers. B/, neuzrādot paņemtās preces un nesamaksājot par tām kasē, izgāja no veikala, lai ar nolaupīto mantu rīkotos pēc saviem ieskatiem.

Tādējādi ar savām darbībām /pers. B/ slepeni nolaupīja SIA "/Nosaukums/" piederošu kustamu mantu 41,56 *euro* vērtībā, tas ir, nelielā apmērā.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesas lietvedībā atrodas kriminālprocess /pers. A/ un /pers. B/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Pabeidzot pirmstiesas procesu, apsūdzētie norādīja, ka apsūdzību atzīt pilnībā, piekrīt lietas izskatīšanai tiesā bez pierādījumu pārbaudes visā apjomā, apsūdzētais /pers. A/ vēlējās aizstāvja piedalīšanos lietas izskatīšanā.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmo[1] daļu tiesa nolēma lietu izskatīt rakstveida procesā 2021.gada 14.oktobrī.

Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā lietas dalībniekiem tika nosūtīts paziņojums, izskaidrojot tiesības 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesnesei, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem.

Līdz lietas izskatīšanai rakstveida procesā netika pieteikts noraidījums tiesnesei, netika izteikti iebildumi pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka krimināllieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesā 2021.gada 7.septembrī tika saņemts Rīgas Austrumu prokuratūras prokurora Jāņa Vabala viedoklis par piemērojamo sodu un citiem ar sprieduma taisīšanu saistītajiem jautājumiem.

Prokurors izsaka viedokli, ka /pers. B/ par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (izdarīts 2021.gada 28.maijā), ir sodāms ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, bet par noziedzīgo nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (izdarīts 2021.gada 30.maijā), ir sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu galīgo sodu nosakot – brīvības atņemšana uz 6 mēnešiem, bet /pers. A/ par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, ir sodāms ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem.

Tiesā 2021.gada 13.oktobrī tika saņemts /pers. A/ aizstāves Ingrīdas Bargās viedoklis par piemērojamo sodu un citiem ar sprieduma taisīšanu saistītajiem jautājumiem.

Apsūdzētie un cietušā pārstāvis viedokli tiesai nav iesnieguši.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu tiesa atzīst, ka pastāv pamats neveikt pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, ņemot vērā, ka apsūdzētie atzīst savu vainu visā viņiem izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzēto vainu, kā arī apsūdzētie pirmstiesas izmeklēšanā ir piekrituši šādas pārbaudes neizdarīšanai. Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētajiem ir izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Apsūdzēto vaina viņiem izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ir pierādīta, un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā netiek dots.

Apsūdzēto izdarīto noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas tiesa atzīst par pareizu, un par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem apsūdzētie ir sodāmi.

Nosakot apsūdzētajiem soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus.

Tiesas izmeklēšanā pārbaudīti sekojoši apsūdzētā /pers. A/ personu raksturojošie dati: dzimis /datums/, agrāk sodīts, pēdējās divas reizes – 1) 2021.gada 25.februārī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, 50.panta piektās daļas ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 10 mēnešiem, un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem 4 mēnešiem, spriedums nav stājies spēkā; 2) 2021.gada 29.septembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem, spriedums nav stājies spēkā.

Tiesas izmeklēšanā pārbaudīti sekojoši apsūdzētā /pers. B/ personu raksturojošie dati: dzimis /datums/, agrāk sodīts, pēdējo reizi 2020.gada 30.novembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem, spriedums stājies spēkā 2021.gada 20.jūlijā, atbrīvots pēc soda izciešanas 2021.gada 26.aprīlī.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzēto izdarītie noziedzīgie nodarījumi pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas klasificējas kā mazāk smagi noziegumi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzēto atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka viņi vaļsirdīgi atzinās un nožēloja izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 2.punktu par apsūdzēto atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka 2021.gada 28.maijā izdarītais noziedzīgais nodarījums izdarīts personu grupā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzēto atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Izvērtējot nosakāmā soda veidu un mēru, tiesai jāņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzēto personību raksturojošās ziņas, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Tiesa ņem vērā to, ka soda piemērošanai jābūt individualizētai, nosakot sodu jāņem vērā izdarītā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā personība, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, un to, ka nav pieļaujams kādu no minētajiem faktiem ignorēt vai pieminēt formāli, neizvērtējot to būtību. Nav pieļaujams kādam no minētajiem faktiem piešķirt pārāk lielu nozīmi salīdzinājumā ar citiem (*sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmuma „Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" 2., 4.punktu*).

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(skat. A.Judins. Krimināls od nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Personai ir konstitucionālas tiesības pieprasīt taisnīgumu, un tiesai ir pienākums katru lietu izskatīt taisnīgi. Lietas taisnīgas izskatīšanas būtisks elements ir piespriestā soda taisnīgums. Taisnīgs sods var tikt piespriests tikai tad, kad tiek ņemti vērā visi lietas apstākļi. Tāpēc Krimināllikumā ir paredzētas iespējas tiesai, ņemot vērā visus lietas apstākļus, personai, kas izdarījusi noziedzīgu darbību, piespriest taisnīgu sodu.

Lemjot jautājumu par kriminālsoda piemērošanu, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, to, ka noziedzīgie nodarījumi apdraud cietušās mantiskās intereses.

Tiesas ieskatā apsūdzētajiem sods nosakāms tieši brīvības atņemšanas veidā un nav pamata viņiem piemērot nosacītas notiesāšanas nosacījumus, savukārt Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcijā paredzētie alternatīvie soda veidi – naudas sods un piespiedu darbs – neatbilstu ne izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturam, ne radītajam kaitējumam, ne ziņām, kas iegūtas par viņu personību, kā arī nesasniegs soda mērķi un nebūs lietderīgs soda veids apsūdzētajiem dotās krimināllietas ietvaros, jo tiesa neiegūst pārliecību, ka vainīgie, neizciešot reālas brīvības atņemšanas sodu, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Tiesa secina, ka apsūdzētie nekādus secinājumus priekš sevis nav izdarījuši, nav pārvērtējuši savu attieksmi pret noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, nav iekļāvušies sabiedrības vispārpieņemtajās uzvedības normās, bet turpinājuši izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus nedzēstas sodāmības laikā.

Nosakot apsūdzētajiem sodu brīvības atņemšanas veidā, tiesas ieskatā, tiks sasniegts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definētais soda preventīvais mērķis, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tāpat tiesa ņem vērā tiesas izmeklēšanā konstatētās ziņas attiecībā uz apsūdzēto personību.

Savukārt, izvērtējot nosakāmā soda mēru, tiesa ņem vērā konstatēto apsūdzēto atbildību mīkstinošo un pastiprinošos apstākļus.

Tiesas ieskatā, atbildību pastiprinoša apstākļa esamība ir pamats bargāka soda mēra piemērošanai Krimināllikuma panta sankcijas ietvaros, un liedz tiesai tiesības piespriest minimālo sodu, jo pēc Krimināllikuma jēgas atbildību pastiprinošu apstākļu esamība jau pati par sevi liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006.gada 8.februāra lēmumā lietā Nr.SKK01-74/06*).

Lemjot par soda noteikšanu, tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētie saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu ir izmantojuši savas tiesības sadarboties ar tiesu, izvēloties vienkāršāku procesa veidu.

Ņemot vērā to, ka Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2021.gada 5.februāra spriedums un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2021.gada 29.septembra spriedums attiecībā uz /pers. A/ nav stājies spēkā, jautājums par galīgā soda noteikšanu pēc nolēmumu kopības izlemjams Kriminālprocesa likuma 649.panta kārtībā.

Apsūdzētajam/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Apsūdzētajam/pers. B/ pirmstiesas procesā netika piemērots drošības līdzeklis. Tiesa uzskata, ka apsūdzētajam drošības līdzeklis nav piemērojams, jo nekonstatē tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka viņš izvairīsies no sprieduma izpildes.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu, 350.panta pirmo daļu, 351.panta pirmo daļu, tiesa atzīst cietušās SIA "/Nosaukums/" pieteiktos materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikumus 53,85 *euro* un 41,56 *euro* apmērā par pamatotiem un apmierināmiem, piedzenot solidāri no apsūdzētajiem /pers. A/ un /pers. B/ par labu SIA "/Nosaukums/" materiālā kaitējuma kompensāciju 53,85 *euro* apmērā, kā arī piedzenot no apsūdzētā /pers. B/ par labu SIA "/Nosaukums/" materiālā kaitējuma kompensāciju 41,56 *euro* apmērā.

Tiesa uzskata, ka materiālā kaitējuma kompensācijas piedzenamais apmērs pierādīts ar lietā esošajiem pierādījumiem, un minētie zaudējumi, kas

radušies cietušai, ir tiešā cēloniskā sakarā ar apsūdzēto noziedzīgajām darbībām.

Kriminālprocesā apsūdzētā /pers. A/ aizstāvību veica aizstāve, kurai par veikto darbu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanā kriminālprocesā no valsts līdzekļiem izmaksājama atlīdzība kopsummā 75 *euro*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu minētos procesuālos izdevumus ir pamats piedzīt valsts ienākumos no apsūdzētā, jo tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 368.pantā paredzētos gadījumus apsūdzētā atbrīvošanai no procesuālo izdevumu piedziņas. Arī pats apsūdzētais un aizstāve nav izteikuši lūgumu, atbrīvot viņu no procesuālo izdevumu pilnīgas vai daļējas piedziņas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu pirmo daļu un 135.pantu lietisko pierādījumu pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā – diskus, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem – atzīt par dokumentiem un turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.pantu tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (izdarīts 2021.gada 28.maijā), un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

Drošības līdzekli nepiemērot.

Soda izciešanas sākumu skaitīt no aizturēšanas dienas.

/pers. B/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (izdarīts 2021.gada 28.maijā), un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

/pers. B/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (izdarīts 2021.gada 30.maijā), un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trim) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, piespriestos sodus daļēji saskaitīt, un galīgo sodu /pers. B/ noteikt – brīvības atņemšana uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. B/ ieskaitīt soda izciešanā aizturēšanā pavadīto laiku no 2021.gada 31.maija plkst.09.20 līdz 2021.gada 2.jūnija plkst.08.35, kas atbilst 2 (divām) brīvības atņemšanas dienām.

Piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Soda izciešanas sākumu skaitīt no aizturēšanas dienas.

Piedzīt no solidāri no /pers. A/ un /pers. B/ par labu SIA "/Nosaukums/" materiālā kaitējuma kompensāciju 53,85 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. B/ par labu SIA "/Nosaukums/" materiālā kaitējuma kompensāciju 41,56 *euro* apmērā.

Noteikt apsūdzētajiem 30 dienu termiņu kaitējuma kompensācijas labprātīgai izpildei pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot tiesai maksājuma apliecinošu dokumentu.

Piedzīt no /pers. A/ valsts ienākumos 75 *euro* par zvērināta advokāta veikto darbu kriminālprocesā un tie iemaksājami: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV68TREL1060001239300, BIC kods TRELLV22, nosakot 30 dienu termiņu tā labprātīgai izpildei pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot tiesai maksājuma apliecinošu dokumentu.

Lietiskos pierādījumus pēc sprieduma stāšanās spēkā – diskus, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem – atzīt par dokumentiem un turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2021.gada 14.oktobris.

Tiesnese Linda Dīzenberga